

МИХАИЛ БУЛГАКОВ

ИГРА НА ПРИРОДАТА

Превод от руски: Лиляна Минкова, 2003

chitanka.info

*А ние си имаме железничар с презиме
Врангел...*

Из писмо на рабкор

Вратата на местния комитет на гара М. отвори висок човек със засукани като тирбушон мустаци. Военната му стойка си личеше отдалеч.

Седналият до масата председател на месткома огледа влезлия и си каза: „Какъв юнак...“

— Какво има, другарю? — попита той.

— Искам да се запиша в съюза — отговори посетителят.

— Та-ака... А къде работите?

— Ами аз току-що пристигнах — обясни гостът, — назначен съм тука за магазинер.

— Та-ака. Презимето ви, другарю?

Лицето на госта леко посърна.

— Да, презимето, разбира се... — започна той, — презимето ми е... Врангел.

Настъпи мълчание. Предместкомът зяпна посетителя, премисли нещо и изведнъж пипна инстинктивно документите си в левия джоб на сакото.

— А собственото, прощавайте, и бащиното? — попита със странен глас.

Влезлият горчиво и дълбоко въздъхна и промълви:

— Да, името... ами какво за името, ами Пьотър Николаевич.

Председателят се понадигна от креслото, пак седна, пак се понадигна, погледна към прозореца, от прозореца премести поглед към портрета на Троцки, от Троцки към Врангел, от Врангел към ключа на вратата, от ключа изкосо към телефона. После си избърса потта и дрезгаво попита:

— А откъде идвате?

Пришелецът въздъхна толкова издълбоко, че на предместкома му щръкна косата.

— Само да не си помислите нещо — промълви той. — Ами от Крим...

В предместкома сякаш се разви пружина.

Той изскочи иззад масата и в миг изчезна.

— Така си и знаех! — каза кисело гостът и се отпусна тежко на стола.

Ключът издрънча силно в ключалката. С очи, сияещи като звезди, предместкомът прелетя през чакалните на трета класа, после на първа класа право към заветната врата. По лицето на председателя се меняха багри. Из пътя той въртеше ръце и очи, налетя на човек с униформена куртка и му изпищя шепнешком:

— Тичай, тичай да поохраняваш вратата на месткома! Да не избяга!...

— Кой?

— Врангел!

— Тоя е изкукуруигал!

Председателят награби един носач за престилката и му изсъска:

— Тичай бързо да попазиш вратата!...

— Коя?!

— Будала... Награда ще вземеш!...

Носачът се опули и се сурна някъде встрани... Подире му — втори.

След три минути пред вратата на месткома бушуваше гъста тълпа. В тълпата се вряза като клин, потен и бледен, предместкомът, а зад него двама с фуражки с червени дъна и синкави околожки. Те си проправяха бодро път през тълпата и първият звънко подвикваше:

— Нищо интересно, граждани! Моля, освободете помещението!... Вие закъде сте? За Киев? Вторият звънец вече би. Моля, освободете!

— Кого са спипали, милички?

— Когото трябва, него са спипали, моля, пуснете ме да мина...

— Месткомовият е спипал Деникин!...

— Глупако, избягалият беше Савинков... Тука, при нас го сгациха!

— По мустаците го познах — мърмореше предместкомът на човека с фуражка, — погледнах го и... Олеле, рекох си — той е!

Вратата се отвори, в тълпата се закатериха един връз друг и през пролуката се мярна пришелецът.

Като видя влизащите, той горчиво въздъхна, кисело се усмихна и си изтърва калпака.

— Затворете вратата!... Презимето?

— Абе Врангел... ама нали ви казвам...

— Аха!

Формените фуражки в миг завладяха телефона.

След пет минути пред вратата нямаше и помен от навалищата и през освободеното пространство се проточи кортеж от седем фуражки. По средата вървеше, вдигнал очи към небето, пришелецът и мърмореше:

— Ех, твоя воля... ама силици не ми останаха... В Херсоя ме водиха... В Киев ме водиха... Мъко моя!... Ще подам молба до Съвета на народните комисари, каквото щат име да ми сложат...

— Аз го разобличих — мърмореше председателят на опашката, — майчице, рекох си, мустаците! Е то при нас всичко бързо става, разбира се, като при военни: р-раз — и го заключих. Мустаците са най-важното...

* * *

Точно след три дена вратата на същия местком се отвори и влезе същият юнак. Физиономията му беше мрачна.

Предместкомът стана и се опули.

— Хъм... Вие?

— Аз — отговори мрачно влезлият и мълчаливо му пъкна някакъв документ.

Председателят го прочете, изчерви се и заяви.

— Че аз отде да знам... — замърмори той... — Хъм... да, игра на природата... Пък и мустаците ви, че и Пьотър Николаевич.

Влезлият мрачно мълчеше.

— Добре де... Значи пречки няма... Да... Ще ви зачислим. Те мустаците ме подведоха...

Влезлият злобно мълчеше.

* * *

След още седмица пийналият магазинер Карасев се приближи към мрачния Врангел с цел да се пошегува.

— Здраве желая, ваше превъзходителство — подхвана той, козирува и смигна на околните. — Е, как се чувствате? Как ви се вижда при Съветската власт и изобщо тук у нас, в РеСеФеСеРе?

— Я се разкарай! — каза мрачно Врангел.

— Много сте лют, господин генерал — продължи Карасев, — леле–е–е, много стелют! Страх ме е да не ме разстреляш. Понеже за него е нищо работа, спипал пролетария и...

Врангел замахна и така халоса Карасев в зъбите, че на оня му изхвърча фуражката.

Наоколо се засмяха.

— Бе ти к'во налиташ, гадино перекопска? — каза с треперещ глас Карасев. — Аз съ шигувам, пък ти...

Врангел извади от джоба някакъв документ и го навря под носа на Карасев. Накачулиха документа и зачетоха:

„...Предвид на това, че за мен направо живот няма, моля съдбоносното ми презиме да бъде сменено с многоуважаемото ми фамилно име по майка — Иванов...“

Встрани с химически молив беше написано: „Да се удовлетвори“.

— Ама че си прасе — захленчи Карасев. — Ти що ме удари?

— А ти ни съ подигравай — чу се неочаквано в тълпата. — Иванов, ще черпиш.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.